

Nro. 24.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL

*Költ Bétsban, Kedden Septembernek 21. ik napján
1862. ik esztendőben.*

B é t s.

Felleges Afiszonyunknak kedves testvére, IV. é
dik Ferdinand Nápolyi Király eö Fellege másod-
dik leánya, Felleges Urunk' nagyobb testvér ö-
tsének, Ferdinand Nagy és Fő Hertzegnék ked-
ves életépárja, *Mária Lotüsa* Krályi Fő Hertzeg
afiszony, tegnáptra viradó éjjel, életének 30. dik
elzenedejében, ismeretsétlen gyermekágyban ki-
múlt a' vilagból: A' kised, halva jött él a' vi-
laga: a' ki után édes anyja is ki múlt 3 óra
mulva.

Helvétziai Respublika:

Berlin, Sept, 8. dikén. — Az itti folyó záva-

A a

ros környülfállások között azt határozta az országglószék, hogy a' közönséges tsendeflegnek helyre állitathatása végett, a' Frantzia Országglószék közbenjárásához folyamodjék: a' Helvétus seregek vezére pedig parantsolatot vett, hogy kevés fegyveres népével, a' melly mind egygyütt sem megyen többre 2 vagy 3 ezerné, magát mind addig csak oltalmazólog viselje, míg az Elkő Konzultól Párisból valósz érkezik vizsza. Azonözben *Genf* (Geneva) mellett már ötfzszegyülekezni kezdett egy 15 ezer emberekből álló Frantzia fegyveres sereg.

Apenzell, Sept. 4-dikén. Ezen Kantonban népgyülesek tartódván, a' régi bölög Konstitúzió vizsza állittatott; 's a' lakosok torkig tele vannak örömmel. A' demokratikus Helvétusokhoz, a' kik meg szoktak az igazi szabadságot, tellyességgel nem alkalmas az új Konstitúzió. Glaruban Zugban, és Graubundban is othon van már ismét a' régi Konstitúzió, a' melynek a' hazájába való vizsztatérhetésre a' Lunevillei Kötés tellyes szabadságot adott.

Solothurn, Sept. 5-dikén. Ezen város lakosai és a' falusi, lakosok között nagy felhevülés kezdett uralkodni. A' múlt éjjel a' még eddig itt fenn állott egygyetlenegy szabadság fája is ki vágattaték; hasonló törtent a' falukon is sok helyen. A' polgároknak egy része ma reggel az itt levő fegyveres házra réá rontani, és abból a' fegyvereket és egyéb kézületeket erőszakkal magához venni akarta, hanem a' katonaság jökor el érkezvén, meg gátolta a' dólgot.

Lausannából, Sept. 3-dikén. A' Wallisi kintsiny új Képublika sorsa, mar egészzen meg határozatott. A' Kommissio, a' melly ennek organizálására ki volt nevezetve, a' maga munkáját elvégezte. Aug. 26-dikan öfzszé hivattatott a' Walli-

ai Diéta Sion városába, 's üléseit elkezdette. Leg előbb is a' Helvétziai Országglószék Biztosa Müller jelent meg a' Diétai gyülekezet előtt, es a' Frantzia 's Olasz Republikákkal való éygyezést 's ezeknek akarattjokat elő adván, azután ilyen nyilatkoztatást terjesztett a' Diéta eleibe: — „

„A' Wallisi Kanton el valóztatott a' Helvétziai Republikától. A' Wallisi nép feloldozódik a' Helvétziai Republikához való hűség hite alól. A' Helvétziai Republika, viszsza adja a' Wallisi népnek az ő függetlenségit, a' mellyel ez, a' Frantzia, Helvétziai, és Olasz Republikák kezessége alatt, örökkön-örökké élni fog.

A' Müller nyilatkoztatása után ilyen punktumokból álló végzést tett a' Diéta: — „

„1)ször. Az a' nyilatkoztatás, a' mellyet polgár Müller, a' Helvétziai Országglószék rendkívül való Biztosa ennek nevében elő adott, a' Wallisi Diéta által el fogadtatik. — 2)ször. Wallis, mint független Republika, úgy fogja ennekutánna magasmagát, egy szabadságon és politikai egyenlőségen fundálódó Konstitúzió szerént kormányozni — 3)ször. Ez a' végzés mennél előbb lehet, minden közönségekben hirdetteffek ki, oly véggel, hogy a' hazafiak a' magok újjá való lételeket, tudhassák meg.

Aug. 29-ikén egy 7 személyekből álló Kommissió, a' Diétai gyűlés eleibe terjesztette az új Konstitúziót is, mint projektomot: mellyben néműnémű változások tetettvén, azt a' Diéta egyenlő akarattal helybehagyta és megerősítette. A' Konstitúciónak rövid summája ennyiből áll:

„A' Catholika Réligió, a' Státus vallása, és csak e' bír közönséges isteni tisztelet gyakorlás

béli jussal. Wallis, csak egy szabad és senkitől nem függő Státust formál, a' Frantzia, Helvétziai és Olasz Respublikák kezessége alatt. A' fő várossa *Sion*. A' föld, tizedekre osztatik fel. A' Respublika, egy *Diéta* és egy *Státus = Tanács* által kormányoztatik. A' *Dietára*, 2000 ember közül választatik és küldetik egy tag. A' *Diétai* gyűlékezetek, két versben tartatnak elzendői által, hanem az, rend kívül is összehivattathatik; a' gyűlései, 14 napokig tartanak. A' *Sioni* Érsek tagja a' *Diétának*. A' *Státus Tanács*, egy *Fő = Tisztból*, és két *Státus = Tanácsosokból* áll. Leiznek még, egy *Vice = Fő = Tiszt*, és két *Vice = Státus = Tanácsosok*. A' *Státus = Tanács*, minden elzendőben számot adni tartozik a' *Diétának*. Törvényhozói Hatalommal csak a' *Diéta bír*. A' törvényeknek betölttetése, a' *Status = Tanács'* kötelessége. A' *Státusnak* külső és belső bátorására, különösen a' *Fő = Tiszt* tartozik vigyázni, és ő folytatja a' *Státusnak* minden külső országokkal való ügyes bajos dolgait. Az a' *Státus = Tanácsos*, a' melyiknek keze alá a' *Finántzia* fog tartozni, magáért zálogot (*caution*) tartozik állítani. Az a' *Simploni út*, a' mely *Wallisnak* határjain *Olasz ország felé* kereszül megyen, a' nevezett három Respublikák költségio készíttetésék, és tartaffék fenn; a' passulokon mind *Frantzia* katonák álljanak strázsát. *Wallis* adhat katonát idegen Hatalmasság szolgálatajára: hanem *Követet* nem küld egy *Külső Hatalmassághoz* is; az ő képit a' *Külső udvaroknál*, az azoknál lévő *Frantzia, Helvétziai és Olasz Respublikák'* *Követeik* viselik, &c.

A' *Státus = Tanács'* tagjait már kinevezte a' *Wallisi Diéta*. A' *Fő = Tiszt* polgár *Augustini*.

A' leg újabb levelek szerént, *Graubund* is egy különös független Respublikának hirdette ki magát.

Zürch (Tigurum) Sept. 8 = dikán. A' mi városunk, ily fogás alatt, hogy mi támadásban foglalatoskodnánk, az Országlósztéknek 800 katonai által tegnapelőtt valóságosan körül vétette-tett, és ezek tegnap reggel a' városunkra való ágyuzást is el kezdték; azonközben semmi kárt nem tehettek; és okos beszédjek által végezetre arra is réá vették előljáróink őket, hogy a' továbbbi ellenségeskedést félbe szakasszák. Most már a' mi segedelmünkre is több mint 1500 fegyveres falusiak érkeztek bé hozzánk, 's még többeket várunk. A Bernában lévő erőtelen ország-lósztéknek minden orán utólsó lehellését (vonaglását) reméljük, és azt hiszszük, hogy kevés napok alatt állandóbb rend fogja a' mostani zűzsváros állapotot fel váltani.

Frantzia Republika.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Konzulok 22 millió Livrákból álló summát rendeltének a' jövő 11 = dik Republikai esztendőre, mint rendkívül való költséget a' Belső Minister kezébe, a' melly summát ez a' következő tzelokra köteleztetik fordítani: — 1) ször. A' mir munkában lévő 15 első klassis béli, és 27 hasonlóképpen munkában lévő, másodklassis béli ország utak munkájának folytatására, és 38 másod klassis béli ország utak megjobbításához való kezdésre, 10 milliók fordittatnak, azon planum szeréat, a' melly szeréat még két esztendőknek előtte azt végezte volt az országlószték, hogy a' Republika 9 = dik esztendejében 20 első klassisbéli, a' 10 = ik esztendőben 15 első és 27 másod klassis béli, a' 11 = dikben pedig 38 másod klassis béli, miad egygyütt 100 kisebb nagyobb országutak igazittatását véteffe rész szeréat munkába, rész szeréat folytattassa. — 2) ször A' Simplon, Mont = Genevre, és Mont = Cenis he-

gyeken, és a' Nizzából *Vintimille* felé menő útkarra, 3 milliók — 3) szor, a' Republika nagyobb hídjainak igazittatásokra, 2 milliók — 4) a' St. Quentini és Arlesi tsatornákra is 2 és $\frac{1}{2}$ milliók — 5) ször, a' Rocheforti tós helyeknek kiszáritatásokra 300 ezer Livrák — 6) szor a' belfő hajókázás segélléfére 2 milliók — 7) szor, a' tengeri és külfő kereskedésre rendeltetve lévő kikötőhelyekben meg kívántatható újításokra is két milliók fordittanak, &c. —

A' Belső Minifter javaslására a' Párisi Érsek *Debelloy*, az itt lévő ispotályok és egyéb szegényházákra ügyelő *Közöséges Tanátsnak* tagjává neveztetett.

A' Sept. 2: dikán tartatott igen népes és nevezetes audentzián, két versben beszélgatett *Foxsal* az Első Konzúl.

Ugyan ezen audentzián vólt *Foxsal* egygyütt a' Londoni utóbbi Lord Májor (*polgármeister*) *Combe* is. Ehez így szollott az Első Konzúl: — „A' úr maga viselete a' Londonban uralkodott drágaság' a' kalmatosságával, minden más Országúlszabekben és Státusokban is, tiszteletet gerjeszt az úr iránt.

Ez nap délben 100 személyekre terített asztal vólt az Első Konzúlnál; ott ebédelt *Fox* is: midőn ismét sokat beszélgatett véle *Bonaparté*.

Foxnak a' Parisban való mostani hoszfias mutatásra az adta az alkalmatosságot, hogy Angliának Historiáját dolgozván a' Párisi könyves há' akban is kútfejeket keresgél réá.

Pastoret, az ispotályok' és egyéb szegény házak' *Közöséges Tanátsának* mostani Elölüléje, ilyen fontos beszédet intézett a' Párisi Érsekhez,

midőn ez, mint ezen Tanátsnak tagja, ebben először meg jelent volna: — „

„Érsekséged maga is kétség kívül örvendező szívvel szemléli azon vigasságot, a melyet ezen Tanátsnak tagjaiban az Érsekséged közükbe való érkezése ge jelzett. Minket itt minyájan csak az a' gond és munka foglalatoskodtat, a' melly a' te egész életettedet tiszteleire méltóvá tette. Mások a' vallás szolgái, és mások a' törvény, s mások az igazság kiszolgáltatói: mi a' szerentésellenek ügyeinek szószói, és a' közönséges jóteteményeknek előzői vagyunk; egész töresedésünk az, hogy ha csak némelyeknek inségeiken is könnyebbítsünk; egész jutalmunk csak az, hogy némely könyv: tetteket eltö ojjunk. Vagyon e' oly lélekhez mind a' tiéd, egy ennél méltóbb foglalatosfog? Köszönettel tartozunk a' Kormányzóknak, azért, hogy tagedet közükbe rendelt. E' mellett, ha a' mi közönséges örvendezésünkkel, a' mi egygyen: egygyen való érzékenségünket is öizre tárohatjuk, én vagyok az, a' ki tsetsemő gyermeki koromtól forva a' te jóteteményeid által meg tetéztetvén, némünémű iz rentsémet találok abban, hogy hozzád vi elterő eleitől fogva való hajlandóságomat, és érzékeny tiszteletemet, hatsak valami kevés ceremóniával is, meg bizonyithatom.“

„A' Külső dolgokra ügyelő *Minister Talleyrand* egy előadást terjesztet a' Megtartó Tanátsban az Első Konzúl eleibe, a' mellyben az *Algiriai Barbarus Fejedelem* eleiteni kevély magavisetét, és végezetre Bonaparte iránt való mostani meghunyálzkodását, vagy maga megalázását, írja le. Summás foglalatja ezen leírásnak, enyiből áll: — „

„Afrikának a' Középtenger' mentiben lévő Északi részén, olyan emberek laknak, a' kik előtt

az Európai nemzetek törvénye, ismérten. A' maga bosszantó vakmerősége által pedig, az Algiriai Fejedelem, leg inkább meg küömbözteti magát.

„Ötödik *Karoly* Afrika ellen fordította volt a' maga győzedelmes fegyvereit, meg a' arta Európát ezen Barbarus Fejedelmetskéktől szabadítani; hanem a' dolgok ki menetele nem felelt meg az ő fel tett széljának. A' maga zárlóin tett méltatlanságokért ifak ugyan bosszút állott vérezetre *Ötödik Károly* az Algiriáikonn. Hat esztendőknök le folytok alatt három versben ágyuztatott Algiriának falaira: míg vérezetre 1689-ben, olyan békességre kényszerítette a' Fejedelmet, a' melly 100 esztendőig tartott. — Ezen békességet, ez előtt három esztendőknök a' Török udvar' kívánságára félbe szakasztotta az Algiriai Fejedelem.

„Mihelyest Frantzia országnak kormányja az Első Konzul Bonaparte' kezire bírt, ő haladék nélkül meg kínálta ezen Fejedelmet a' békességgel, és ez azt kapva kapta: az Algiriai prédáló hajók azonközben meg nem szüntek nyughatatlankodtatni a' Frantzia kereskedő hajókat, a' Frantzia kikötőhelyekből *Szent Domingo* felé indult hajókat el fogdofták, egy Nápolyi hajót, a' melly Frantzia katonaságot szállított haza felé, el fogtak, egy Frantzia hajos Kapitánnyal igen méltatlanul bántak, 's azon hajóinkat is, a' melly gyöngyhalászás végett az Afrikai partok mellé küldetettek volt, igen nagy embertelenséggel fogadták.

„Mind ezekre nézve, az Első Konzul parantsolatjára egy Frantzia fegyveres hajós isoport küldetett vala ki, a' melly a' múlt Aug. 5-iken Algiria előtt meg jelenvén, az Első Konzul Adjutánsa polgár *Hüllin*, egy irást adott által a' Fejedelemnek, a' mellyben az ellene való

panaszok és nehéztelések pontról pontra elő számláltattak, és azokért sietséggel való elégtételt kívántatott. Egyébek között azt is kívánta tőle az Első Konzul, hogy ennekutánna az Olasz Respublika zászlóit is, mint a' mellynek ő volna a' fő Igazgatója, a' Frantzia Respublika' zászlóihoz hasonló betsüllettel illesse (respektálja); 's hogy Minsterjeinek, a' kik őt a' frantzia Respublika ellen való ellenségeskedésekre igyekeznek venni, tellyességgel hitelt ne adjon: mert hitesse el azt magával, hogy az Isten meg határozta legyen azt, hogy mind azokat meg büntesse, a' kik a' Respublika 's annak Konzulja ellen, igazságtalanságot fognának tselekedni.

Akár milyen érzékenységgel viseltetett lévén is ez előtt az Algiriai Fejedelem (így szól *Talleyrand*) elég az hozzá, hogy az Első Konzul irálának meg fontolása után minden szavai által azt nyilatkoztatta ki, hogy a' Fr. Respublikával ennekutánna egygyeértésben élni, 's az Első Konzulnak barátja lenni, kíván. Egy levelet is adott által *Hüllinnak*, a' mellyben az Első Konzul levelek minden pontjaira kedvező hangon felelve, mind azokra elégtételt ajánlott. Egy jobbagyát, egy Algiriai embert, a' ki a' feljebb említett Frantzia Kapitánt méltatlansággal illette, azonnal le vonatni, és halálra veretni akarta: hanem *Hüllin* kegyelmet kért néki.

Arról sem felejtkezett el (mond *Talleyrand*) ezen Fejedem emlékeztetett tenni levelében, hogy ő ugyan 200 ezer Piaftereket kívánt legyen az Első Konzultól ajándékban: hanem, annyi mint a', nem fog véle gondolni, ha el küldi is, hanem is néki az Első Konzul ezen summát.

A' mi azt illeti, hogy az Olasz Respublika zászlóit is a' Frantzia zászlókhoz hasonló tisztelettel illesse, ezen pontra azt felelte ő Fejedelemsége, hogy ezt is betsülletben fogja tartani.

Adjutáns *Hüllin*, és az Algíria alá evezett Frantzia hajótsoport vezére Admirál *Leisegues*, egy-egy igen gazdag fészületű derék paripát kaptak a' Fejedelemtől ajándékba.

Német Ország.

Régensburg, Sept. 9-dikén. A' Német Birodalom béli 8 Udvároknak arra ki rendeltetett Minifterjeikből álló Diétális Deputatzió, meg tevé tegnap a' vokok többségével meg-égygyezölög a' károk pótolásának nagy munkájában a' maga legelső végzését, a' mely által a' Frantzia és Orosz Országglóziékektől elcsibe tétetődött plánum' iránt fent tartya azon Deputátzió magának azt, hogy abban azokra nézve, a' kik annak némely részeiben némünémű változásokot tétetni kívánnak, 's az iránt jelentő irásokot adtanak bé, még bizonyos módosításokat tehessen. Ilyen jelentő irásokot adtanak bé nevezetesen, a' Német Rend (*Ordo Teutonicus*) Nagy Mesterének nevében ennek Miniftere, és a' Toskánai Nagy Hertzeg nevében a' *Cseh* országi Vál. Fejedelmi Minifter. Az utóllónak kinyilatkoztatása e' képpen következik: —

„A' Lünevilleri alkudozás 7-ik cikkelye szerint, a' Toskánai Nagy Hertzeg kárának, egészen ki kell pótoltatni. Ehez képeft, egygyik fél sem egygyezhet addig még egymással a' károk pótolása eránt átallyában, míg a' Királyi Nagy Hertzeg tökéletesen ki nem elégítteuk. Bizonyos fundamentonnál fogva tudva van, hogy a' Toskánai Nagy Hertzegség kiterjedése 400 négyfzegű mértföldre, lakosai száma pedig 1 millió 150,000 lelkekre megy, és hogy az emített Nagy Hertzeg a' boldog emlékezetű II-dik Léopold alatt, mindea köztégen hívíül, tsak középízerű, és igen mérféalt adója mellett is, 4 millió forintból ál-

lő jövedelmet hajtott bé. Ellenben hivatalbeli számlálásból, és a' középszerű, 's tíz esztendőktől fogva vőlt jövedelemnek megvizsgálásából megtétzik, hogy Saltzburgból 900,000 forint nem jön bé egészen esztendőnként; Berchtolsgadenből pedig 200,000 sem, Passauból legfellyebb 150 ezer. Mind öszve ezen jövedelmek tsak 1 millió, és 250,000 forintra mennek, és így tsak harmadrésnyire, mint a' mennyi a' Toskánai Nagy Hertzegegen vallott kár. Tehát szűkféges ennél fogva, hogy a' Sváb kerületben fekvő Papi jószágok, és Imperialis városok, mellyeknek jövedelme hiteles Statistikai felvetések szerént körül belől 2 millió 370,000 forintra megy, öszve foglaltassanak a' Nagy Hertzegnek eső tartományokkal. Így, avagy tsak valamely réizben ki fog elégítettni a' Királyi Nagy Hertzeg, a' midőn ezen széijelszórt birtokokat, az együtt lévő termékeny Toskánával, öszve hasonlítani sem lehet. Ezen kinyilatkoztatás szerént; könnyű által látni a' Cs. Királyi Udvarnak szándékát, a' midőn a' két magokat közben vetett Hatalmasságok által, a' Toskánai N. Hertzeg kielégítésére elő adott planum, olly igen meg van szorítva, hogy az tsak harmadrésnyi tartományokra se terjed ki, mellyek mindazáltal, a' Lüneviller békekesség szerént a' Nagy Hertzeget illetik; tudniillik a' melly tsak Saltzburgot vidékével, Berchtolsgadent, Passaut, mindazáltal a' városon, és az Inn, 's Ilz vizén túl fekvő vidéken kívül, foglalja magában. Ide járulnak még két tárgyak, mellyek a' károk kipótlására épen nintsenek rendelve: nem is lehetnek. a) A' Trienti, és Brixeni Püspökségek, mellyek között az elsőnek esztendei jövedelme negyven, a' másikon pedig hatvan ezer forintra megy, a' Tirolisi Gróffsággal úgy öszve vagynak kaptsolva az adóra, és katonaságra nézve, hogy most is az Auszriai tartománybeli Felsőség alatt vagynak.

b) A' mi a' Nagy Hertzegnek első Német tartományokban találtatható Apáturságokat, és Klastromokat illeti, azokra nézve az a' különös, hogy egy sints olyan azok között, a' mi kár pótolásba mehetne, a' midőn egyébaránt sintsenek a' Földes Urasági jus alatt lévő Fundátziók arra rendelve, hogy azok a' Felső hatalommal bíró Státusok kielégítésére fordítottassanak; azomban a' két, magokat közbenvető Hatalmasságok plánuma szerént, az osztályhoz szőlőjokat tartó tartományokban lévő Fundátziók, és Klastromok, rész szerént az egymással egygyező Felek szabad rendelkezésétől függenek, rész szerént a' letett Papság tartására fordítatnak. Ezekhez képest, a' Cs. Kir. Udvar kintelenítettik, hogy a' Toskánai Nagy Hertzegnek, a' Lünevillai békeességben ígért, és vallott karával felé ő kipótolás eránt való jussát, nyilvánságosan óltalmazza, és hogy ennek valóságos bétellyesedését, mind a' N. Országi Deputátzióknak, mind a' két, magokat közbenvetett Hatalmasságoknak ajánlja, hogy ezt a' dolgot igaffágosan vegyék tekintetbe.

Egész valósága szerént való Véggzése a' Distális Deputációnak, ez: — A' két közben járó Hatalmasságoknak (a' Frantzja és Orosz Országlóizéknek) az ő bé adott jelentéseikre ki kell nyilatkoztatni, hogy a' Német Birodalom köteles háladatossággal fogatta azt, hogy magokat ezen közbenjárói munkára határozták legyen, és a' felől a' Distális Deputációnak a' magok Ministerek által nyilatkozatató írást adattak által. Az ő jó indulatjokba, meilyel a' Német Birodalomhoz viseltetnek, heyeheztevéa a' Deputáció a' maga erős bizodalmát, az általok bé adattartott pótolás' plánumát, hanem a' mi ezen plánumot magát illet, ezt csak közönségesen véve, és csak előre való módon, el fogadja, fenn tartván azt, hogy mind azokat a' módosítálokat, a' meily

a' Deputátzióhoz érkezhető nyilatkozatások által kívántathatnának, vagy a' mellyeket maga a' Deputátzió szükségesnek találhat, elő vehesse, 's azok iránt a' két Hatalmasságotól igazságos és további egyenes határozást várhatson.

Ellenben nem gondolja a' Députátzió, hogy a' két közbenjáró Hatalmasságoknak emberbaráti gondolkodások és czélozások ellen valamit hibáztassék, ha meg jegyzi azt, hogy mind azok a' megkároztatott Rendek, a' kik ezen alkalmatossággal károknak kipótoltatásául új tartományokat és jószágokat kapnak, egyszersmind, mind azoknak a' személyeknek, a' kiknek azokban, a' bé vett rendtartás szerént való élelmek vólt, arra azoknak ezután is illendő fundust rendelni, így szinten azon tartományokon 's minden jószágokon fekvő adósságokat 's tartozásokat, magokra által venni, köteleztetni fognak.

BCU Cluj *Dania*. University Library Cluj

*Északi Jutlandiából Lemwighól, ekképpen ír-
nak: —*

Az Augustus tizedikére viradó éjszaka, sokáig fenn fog itt az emberek emlékezetében a' maga rettentőségére nézve maradni. Az az előtt való napon feletté nagy hévség lévén, este felé rettenetes menydörgést okozó felhő emelkedett fel a' tengerről, a' melly tsaknem éjszakához hasonlító sötétté tette a' nappalt. a' villámlás nem a' villámláshoz hasonlított a' égnek minden részlein; tsak egy egy szempillantat köz vólt egy villámlástól fogva a' másikig. Egy ízóval mintha az egész eget lángok borították volna bé, úgy hogy sokak azt vették, hogy valósággal az ítélet napja jött volna el, vagy leg alább, hogy *Lemwige* nézve bizonyosan ítélet napja lett volna. Harmadfél óráig tartott így. Fel-

leg szakadás is volt; e' mellett tyúk tojásnyi nagyságú jegek estek. Képzelni lehet hogy milyen pusztává lett a' határ, ott, a' hol ez a' nehéz, felleg el ment. — Különös volt ennek alkalmatosságával még az, hogy a' villámlás közben szünetlenül valamely szokatlan süvöltés hallatott, a' melly nagy sereg madaraknak felreb. benésihez hasonlított.

Nagy Britannia.

Londonból, Aug. 31-dikén. Az álta, hogy az Angliai Országlószék a' Párisi *Moniteurben* elő fordult panaszokokról tekintvén, néhány Emigránsokat, a' kik *Jersey* szigetén tartózkodtak 's onnét a' Frantzia országlószéknek némünemű alkalmatlanságot okoztak, árelfáltatott — és azolta, hogy a' *Londoni* közönség bizonyossá tette a' felől, hogy a' Frantzia Követnek a' Portugalus udvartól való eltávozása, nem a' Frantzia országlószéknek rendeléséből, hanem csak a' Követnek tulajdon tettéséből történt legyen — az Angliai váltó papiroslak' betse, ismét kezdett hágni.

John Hull nevű papi személy, egy jó summa pénzt tett a' *Cambridgei* univerzitasnak, olyan rendelés mellett, hogy annak interesséből minden elztendőnként 450 Forintokat fizessen, egy papnak, a' ki arra fogja magát kötelezni, hogy mind azokra az irásokra, a' mellyek a' *Naturális es Revelata Theologia* ellen ki jönnek, fundamentomos meg záfoló irásokat ad ki, 's azokat Anglus nyelven ki nyomtattatja. A' titulusa ezen papnak, Keresztyénség' szószollója, legyen: hanem egyegy nem viselheti 5 — 6 elztendőnél tovább ezen hivatalt.

Elegyes Levelek.

A' Német és más idegen levelekből olvaszuk, hogy 18-dik *Lejos* olyan jelentéft küldött légyen a' *Berlini* és *Péttersburgi* udvarokhoz, hogy azon 75 ezer Rubel kból álló emendönkert való penziót, a' melyet ezen udvarok, Hátának élelmére ki rendel enek, úgy, mint penzió, nem fogadhatja el; mivel ilyen módon mintegy forma szeréot le mondana örökre a' *Franciaia* Koronárol; holott, a' világi változandóságok és örökösijussa szeréot, ahöz még reményége lehet. Hanem fenn tartja magának azt tnak ugyan, hogy Házának szükségéihez képpett, időről időre ezen udvaroktól bizonyos sumrát, költőa képpen, felvehellen.

Páris, Sept. 8-dikán. A' Megtartó Tanátsnak mai üléseben, mint mondják arról folyt tanátskozás, hogy *Piemont* már most forma szeréot tsatoródjék öizsze *Fr.* országgal.

A' Első Konzúl fel tett izélja az *Algiriai* Fejedelem iránt, a' mely szeréot ezt meg akarta büntettezni, nagy, és az ő fenn járó gondolkodásaihoz mérséklett volt: hanem, minekutánna sem *Anglia* sem *Spanyol* ország nem értettek véle égygyet, úgy elégedett meg tsak azzal, hogy egy hajós tsoportotskát küldvén látogatására, utra vegye, hogy a' *Franciaia* és *Olaitz* zászlókhöz ennekutánna betsülettel viseltessék.

Az *Algiriai* Fejedelemhez küldött levelit így végzi az Első Konzúl: — „Meg kértelek volt arra is, hogy ne higgy *Ministerei*d között azoknak, a' kik ellenlégei *Franciaia* országnak; tsak a' véllünk való jó égygyetértésnek helyre állítása tarthat meg tégedet azon szerentsés állapotban, mellyben most vagy, mivelhogy meghatározta az ísten, hogy mindeneknek, a' kik hozzám igazságtalanfággal viseltetnek, meg büntetteffenek. Ha

vélem barátságban akar szélni, szükség, hogy ne bánj vélem úgy, mint egy gyenge hatalomsággal, &c.

Harmadszori Hiradás

A' Dégi Uradalomban, Tites. Vespriem Várme gyében, az egész őszön, és a' jövő Tavaszon Aprilis hónapnak fogyáig, fognak mint egy 50 ezer Akátzi fa — és 20 ezer Olasz vagy fete nyárfa — eladó gyökeres fiatalok; és elegendő rakni való nyárfa vészszök találtatni, a' következő őron:

Öt's hat lábnyi magos egy elzten-
dős fiataloknak darabja = = = = 6 xr.

Tíz's tizenkét láb magosfáguak két
elztedősök = = = = = 12 —

Tizenkét's tizenhárom láb magos-
fáguak 3 elztedősök = = = = = 18 —

200 rakni való olasz nyárfa vész-
szök = = = = = 5 fl. — —

A' kiknek tehát kedvek leendőne, vagy ho-
mókos, vagy vizenyős és lapályos haszonvehe-
tetlen földjeikben erdő-nevelés végett, az ezen
fent irt erdő nevelésre leg alkalmasabb, leg
hasznosabb és leg hamarább nevelkedő fák ne-
meiből magoknak szerezni, magokat a' fent irt
Uradalombéli Tifztségnél jelenteni méltóztallanak,
Dégen 30. Auguszt 1802.

A' Dégi Tifztség által.

Kolosvári Dániel, Izületett Magyar, Bétsi Pol-
gár, magyar szabó mester. lakik a S. Ivator utzá-
ban a' 410 = dik Izámnál a' Karmelita szer ház fe-
lett a' harmadik Szokban.

Egy fél árhus Töldalékkal.